

Vejledning om forskningstræning under specialpsykologuddannelsen

Dato

18. april 2023

Sagsbehandler

Birte Mikkelsen

e-mail

Birte.Mikkelsen@stab.rm.dk

Sagsnr.

1-30-72-103-22

Indledning

Denne vejledning henvender sig til psykologer i uddannelsesstillinger til specialpsykolog, til vejledere for forskningstræning og til uddannelsesansvarlige specialpsykologer. Vejledningen er udarbejdet på basis af ”Bekendtgørelse 1303 om specialuddannelse af psykologer i Børne- og Ungdomspsykiatri og Psykiatri” og målbeskrivelserne for Specialpsykologuddannelsen i Børne- og Ungdomspsykiatri og Psykiatri, og er godkendt af Rådet for Specialpsykologuddannelsen.

Formål

Forskningstræningen skal sikre specialpsykologernes evner til at

- Kunne følge med i den nyeste viden inden for specialområdet, foretage litteratursøgning og kritisk vurdering. Kunne medvirke til at indføre ny viden i daglig praksis.
- Kunne undervise og vejlede psykologi-, og medicinstuderende, yngre kollegaer og andre faggrupper i form af struktureret undervisning og vejledning. Kunne udnytte læringsmuligheder i hverdagen.
- Kunne identificere forskningsrelevante områder, formulere hypoteser, udarbejde projektbeskrivelse.
- Kunne benytte teori om forskningsmetode mm.
- kunne anvende forskningsbaseret viden til udarbejdelsen af opgave, kliniske vejledninger, instrukser, procedurevejledninger m.v.

Forskningstræning gennemføres som et forløb med 10 dages teori, og udarbejdelse af et selvstændigt projekt. Projektet skal fremlægges både skriftligt og mundtligt. Projektet vil blive evalueret af vejleder for forskningstræning, og kurser såvel som projektet skal gennemføres og godkendes som en forudsætning for at få godkendt specialpsykologuddannelsen.

Af målbeskrivelserne for Specialpsykologuddannelsen i Børne- og Ungdomspsykiatri og Psykiatri fremgår, at forskningstræningen skal gennemføres under den 3-årige hoveduddannelse til specialpsykolog, samt hvilke konkrete kompetencer fra de enkelte specialers målbeskrivelse, som forventes opnået under forskningstræningen. Når projektet er godkendt og det teoretiske kursus gennemført, kan hovedvejleder attestere opnåelse af disse kompetencer i den uddannelsessøgende psykologs logbog.

Undtagelse og dispensation, jf ”Bekendtgørelse om specialuddannelse af psykologer i Børne- og Ungdomspsykiatri og Psykiatri

Psykologer, som har opnået ph.d.-grad, skal ikke gennemføre forskningstræning. Såfremt ph.d. er erhvervet før ansøgt specialpsykologuddannelse, tildeles dispensation automatisk som en del af ansættelsesproceduren. Erhverves ph.d. efter påbegyndt specialpsykologuddannelse skal den uddannelsessøgende psykolog selv ansøge om dispensation fra forskningstræningsmodulet. Bevis for ph.d. vedlægges ansøgningen.

Endvidere kan Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen, efter konkret vurdering af den uddannelsessøgende psykologs aktuelle og forventede forskningserfaring give dispensation for forskningstræningen. Dispensation for både kursus og opgave gives kun, såfremt uddannelsespsykologen dels selv har udgivet en artikel i et peer-reviewed tidsskrift (som førsteforfatter eller delt førsteforfatter), dels har deltaget i kurser i forskningsmetode af sammenlignelig længde og akademisk niveau. Ansøgning om dispensation fremsendes til sekretariatet, som viderebringer til uddannelsesudvalg med henblik på konkret stillingtagen.¹

Det teoretiske kursus

Forskningstræningskurset består af 10 kursusdage, fordelt på en række moduler.

I løbet af kurset modtager de uddannelsessøgende psykologer introduktion til

- forskningstraditioner, statistik, litteratursøgning og kildekritik
- protokolskrivning og omsætning af protokol til skriftligt projekt
- arbejde individuelt og i grupper med de enkelte forskningstræningsprojekter
- krav til skriftlig formidling, dokumentation, referencer
- etiske regler for forskning

Undervisningen består af både gruppearbejde og katedral undervisning. Kurset afsluttes med, at de uddannelsessøgende psykologer fremlægger forskningstræningsprojekterne for hinanden.

Nærmere beskrivelse af forskningstræningskurset fremgår af den gældende kursusbeskrivelse. Der udleveres kursusbeviser for hvert modul under den teoretiske kursusrække.

Vejleder for forskningstræning

Vejleder for forskningstræningsprojektet udpeges, som udgangspunkt, på den afdeling, hvor projektet er forankret. Vejleder kan dog også udpeges fra en anden afdeling, hvis det skønnes formålstjenligt. Den uddannelsesansvarlige specialpsykolog på denne afdeling har ansvaret for at der udpeges en vejleder for forskningstræning til hver enkelt uddannelsessøgende psykolog. Vejleder for forskningstræning skal have dokumenteret forskningserfaring og kan eventuelt varetage vejledning for en større gruppe uddannelsessøgende psykologer under specialpsykologuddannelse. Vejleder for forskningstræning skal sammen med den uddannelsessøgende psykolog sikre, at der udarbejdes en plan for et projekt, der er realistisk inden for rammen på 8 – 10 sider ekskl. indholdsfortegnelse, litteraturliste m.m.

¹ Besluttet på møde i Rådet for Specialpsykologuddannelsen den 31. marts 2023

Det anbefales at der indgås konkrete aftaler om mødedatoer og mødehyppighed mellem vejleder for forskningstræning, og den uddannelsessøgende psykolog. Vejlederen for forskningstræning skal gennemgå den skriftlige afrapportering af projektet og give feedback på den. Vejlederen for forskningstræning skal godkende projektet på baggrund af den skriftlige præsentation.

Hvis vejlederen ikke kan godkende projektet, lægger vejlederen sammen med den uddannelsessøgende psykolog en plan for ændringer, som giver mulighed for at projektet kan godkendes. Hvis denne plan ikke fører til, at projektet kan godkendes inden for rimelig tid, inddrages den uddannelsesansvarlige specialpsykolog med henblik på planlægning af et nyt forskningstræningsforløb, evt. med en ny vejleder for forskningstræningen.

Valg af projekt

Projektets problemformulering skal tage udgangspunkt i en problemstilling fra uddannelsesstedet. Projektet kan have form af udarbejdelse af en rapport eller en artikel. Den uddannelsesansvarlige specialpsykolog orienteres om alle aftaler om forskningstræning i afdelingen.

Opgaveskrivning under forskningstræning er en del af den uddannelse, som psykologerne er ansat til at gennemføre. Derfor skal der findes tid i arbejdstiden til at skrive opgaven, på lige fod med de andre kompetencer der skal opnås.²

Godkendelse af forskningstræning

Kursusbeskrivelsen for forskningstræningskurset indeholder en beskrivelse af rammerne for mundtlig og skriftlig fremlæggelse af projektet. Den samlede mundtlige og skriftlige præsentation indgår i vejleders godkendelse af projektet.

Af målbeskrivelserne for Specialpsykologuddannelsen i Børne- og Ungdomspsykiatri og Psykiatri fremgår, hvilke kompetencer i målbeskrivelsen, der forventes opnået under forskningstræningen. Når projektet er godkendt og det teoretiske kursus gennemført, kan den kliniske hovedvejleder attestere opnåelse af disse kompetencer i psykologens logbog

² Tiltrådt på møde i psykiatiledelseskredsen, den 23. maj 2014